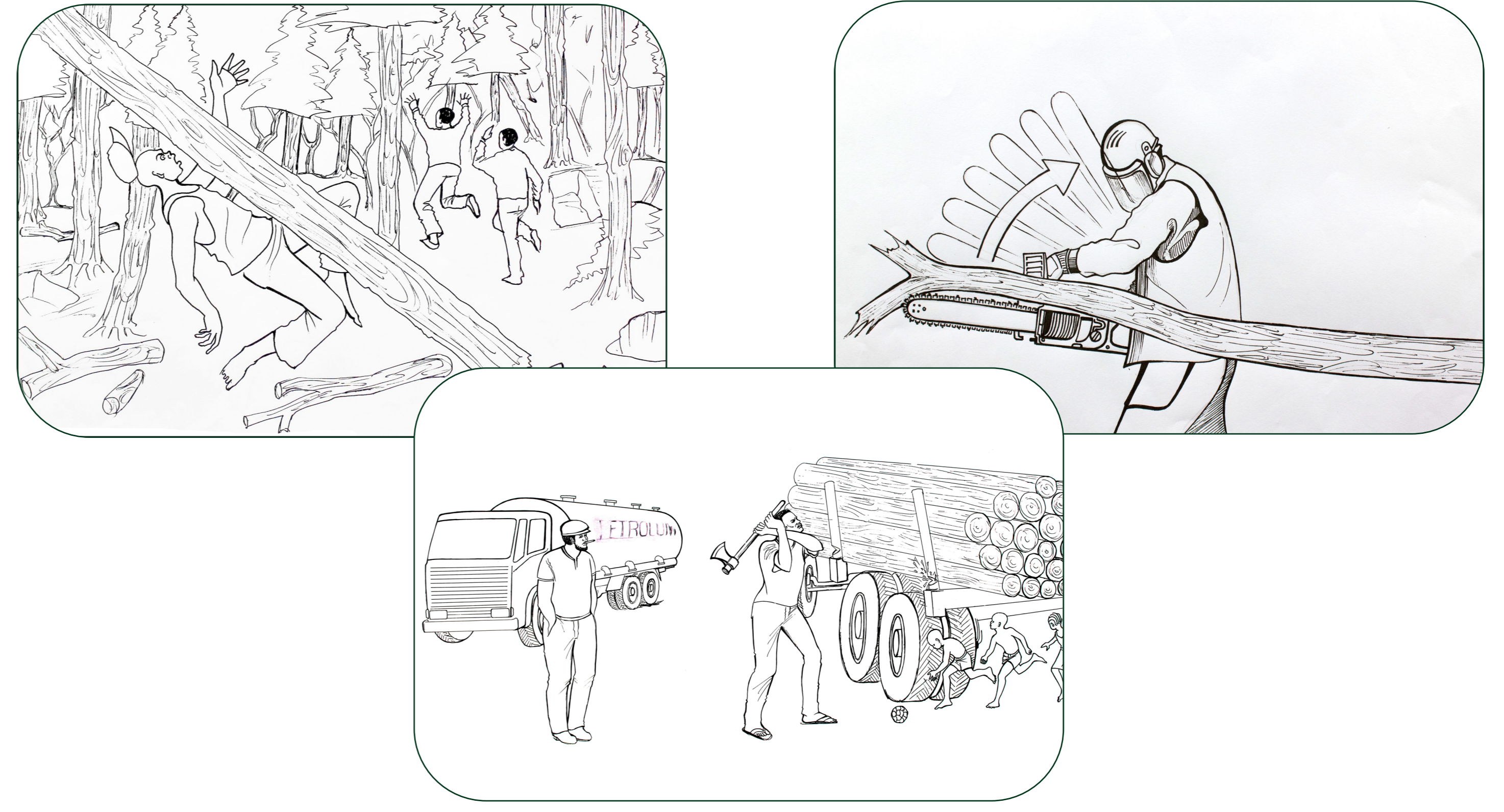

USALAMA NA AFYA KATIKA KAZI YA UCHAKATAJI MISITU NA MBAO

Nini maana ya usalama na afya kazini (OSH)?

Lengo la usalama na afya mahali pa kazi ni kuhakikisha mazingira mazuri ya kiafya kazini kwa wafanyakazi wote, wadau na wageni. Katika kuzuia magonjwa na taka zenye athari, taratibu za usalama na afya mahali pa kazi zinalinda wanafamilia na jamii, na hivyo kufanya sehemu muhimu kiujumla kwa afya na usalama kwa idadi kubwa ya watu.

Kuamsha ufahamu na hatua za udhibiti za awali za majanga mahali pa kazi ni njia kuu mbili zitumiwazo katika usalama kazini. Ili kuhakikisha usawa, usalama, afya na eneo la kazi lenye tija kwa wote, ni vema kutengeneza na kutekeleza kanuni na taratibu za kiutendaji kwa ajili ya shughuli za kazi. Wakati fulani, ni vema kuwa na orodha kwa ajili ya hatua za kazi, kwakuwa njia hii itakuhakikishia hatua zote za tahadhali zimechukuliwa.

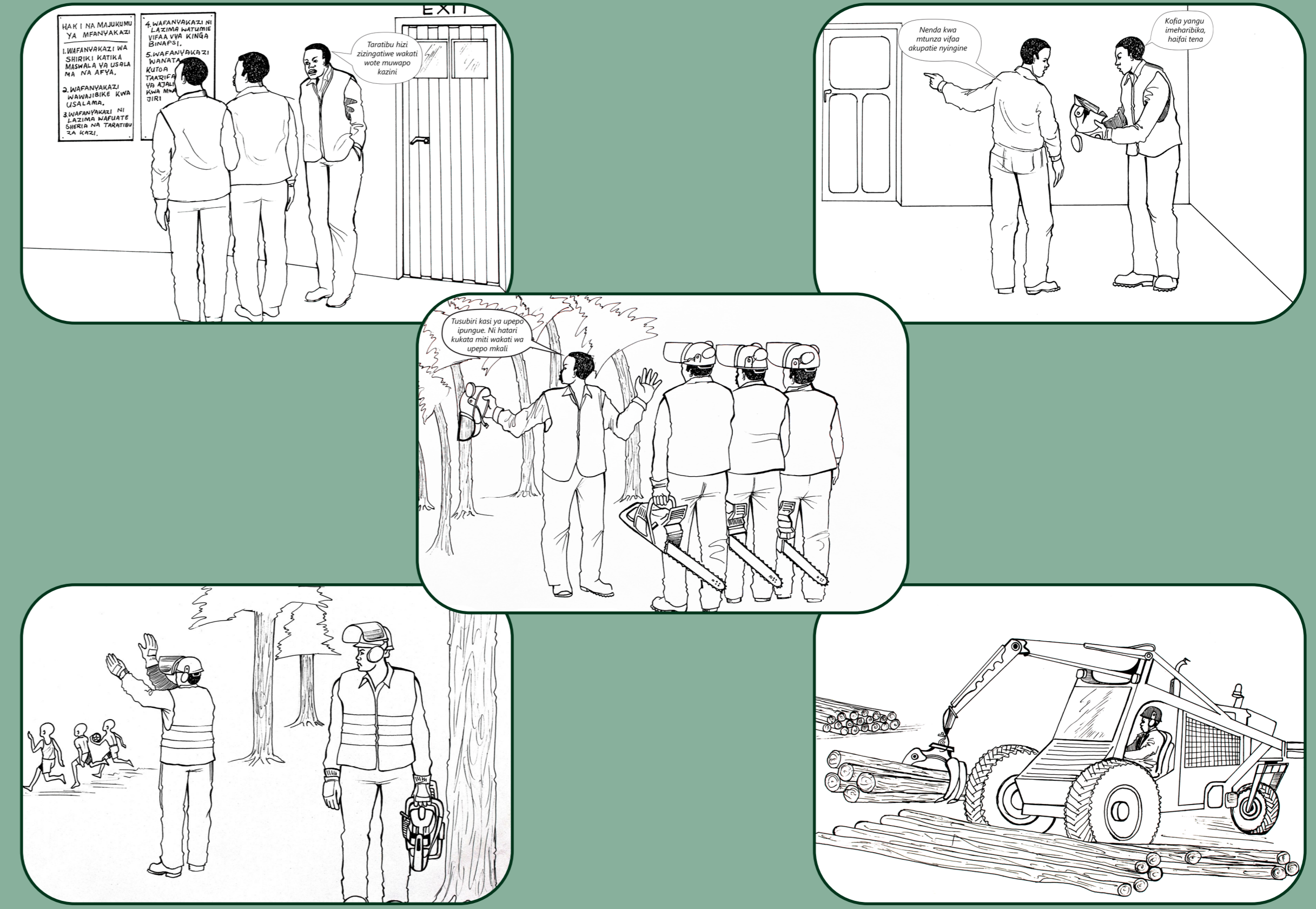

Tathmini ya hatari na usimamizi

Hatua ya kwanza za usalama na afya kazini ni kutambua na kutathmini hatari inayohisana na kazi na hatua zake tofauti. Hii inatengeneza msingi wa kanuni na taratibu za kiutendaji. Orodha ya hatari, hatua za kila moja za udhibiti, na upimaji lazima zitoa aina ya bima inaayofaa dhidi ya mambo ya usalama mahali pa kazi. Tathmini ya hatari ifanyike kwa njia ya ushirikishwaji katika kazi za makundi, njia hii itahakikisha kila aina ya hatari kwa wafanyakazi imetambulika na upimaji wake unakuwa wa umakini na uhakika kadri iwezekanavyo. Ushirikishwaji hauhakikishi tu uwasilhaji mpana wa hatari, lakini pia huwafanya watu kujituma katika kuandaa mikakati na hatua za utekelezaji.

Katika tathmini ya hatari na mipango ya udhibiti hatari hizo, namna mbili za hatari lazima zingatiwe; idadi na ukubwa wa tatizo (inayoathiri watu na mikakati). Tahadhali kubwa ichukuliwe kwa zile hatari zinazotokea mara chache lakini zilizo na uwezo wa kusababisha uharibifu mkubwa kwakuwa hatari hizi ni zile ambazo mara nyingi hazionekani mpaka zinapotokea.

Sehemu mojawapo ya mikakati ya udhibiti wa hatari ni kupunguza kama zitajidhihirisha. Part of the risk management planning is mitigation, should risks materialize. Usimamizi wa mara kwa mara, unaofanywa na mtu mmoja mmoja au katika kikundi mahususi ni mojawapo ya nyanja muhimu katika kupunguza hatari. Mojawapo ya mambo muhimu ni matumizi ya zana za kujilinda, hii itakuhakikishia usalama wako wakati wa kazi. (See pictures on right for examples.)

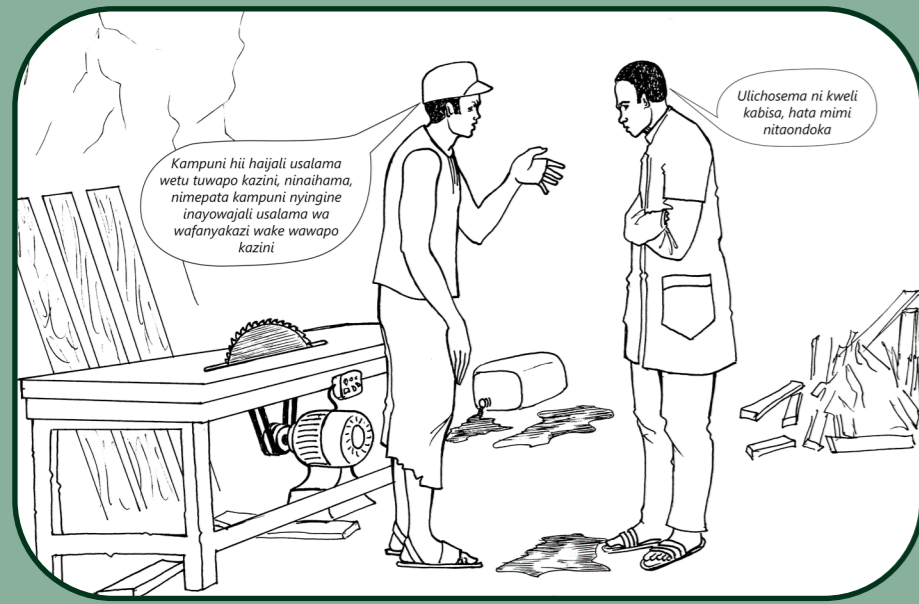

Kupunguza hatari katika misitu na kuchakata mbaos

Hatari zinaweza kupunguzwa katika ngazi zote kwa kutengeneza na kufuata maelekezo ambayo yanapunguza uwezekano wa ajali na matukio. Ngazi za hatari zinahusiano wa karibu kati ya shirika na tamaduni na kwa kiasi fulani ni maalumu kwa nchi na kanda. Tazama mifano hapo chini na fikiri ni aina gani ya hatari zipo kazini kwako katika kila kikundi.

Hatari zinazohusiana na utamaduni wa kimfumo

Kuhakikisha utaalumu mahali pa kazi sio njia tu ya kuingeza uzalishaji na ubora wa kazi, lakini pia ni moja ya njia muhimu ya kupunguza hatari kazini. Udhibiti wa hatari unaweza kuleta faida nyingi kupitia kuongezeka uwezo kwa kujituma kwa wafanyakazi.

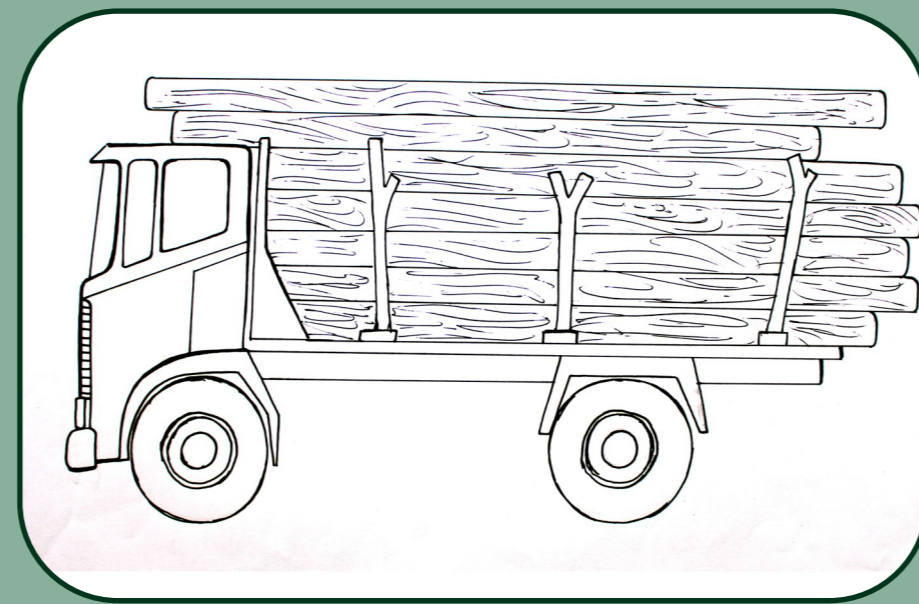
Picha 1. kama mfanyakazi unayo haki ya kudai mazingira salama ya kufanya kazi ambayo hayahatarishi usalama na afya yako na ya wafanyakazi wenzako

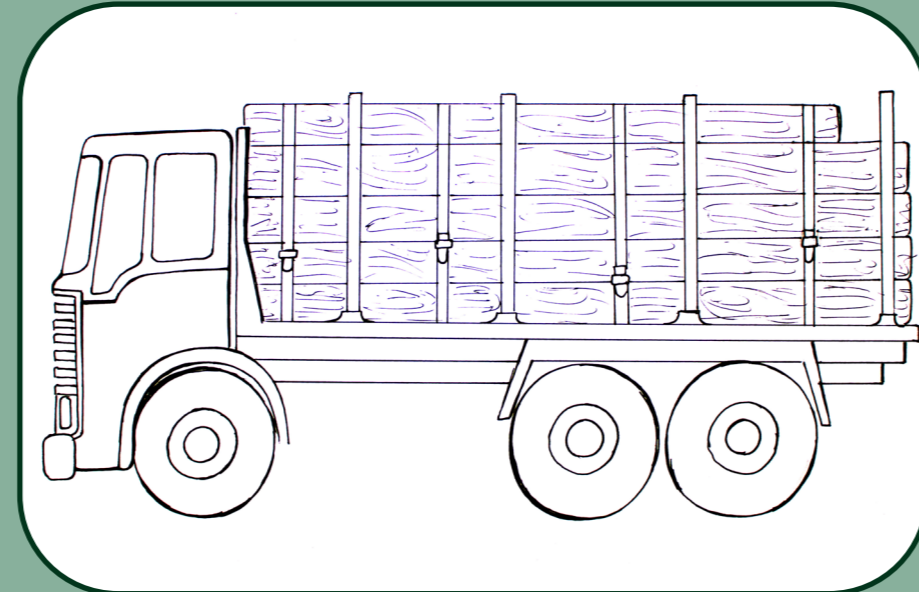
Picha 2. Kama meneja, unao wajibu wa kuhakikisha usalama wa wafanyakazi wenzio, hasa katika hatua ambazo zinawezakuwa hatari kuhitaji vifaa vya kujikinga na ajali..

Hatari zinazojusiana na utamaduni wa kawaida

Mazoea ya kawaida ni moja ya sababu ya uwepo wa hatari, isipokuwa tu kama kuna muongozo mzuri na uliowazi unaotolewa na jamii iliyopo. Kadri sharia zinakuwa kali na zinatekelezwa kwa usahihi, hatari katika ngazi zote za jamii zinapungua Maendeleo hayo lazima yafuatwe na yatumike mahali pa kazi.

Picha 3-4. Usalama na afya hauzingatiwi tu katika zile shughuli za moja kwa moja za ndani ya sekta hiyo lakini pia mifumo saidizi na waendeshaji wao Unapomelekeza mtoa huduma wako wa usafirishaji, unahakikisha kwa pamoja ubora na usalama wa bidhaa na mnyororo wa huduma.

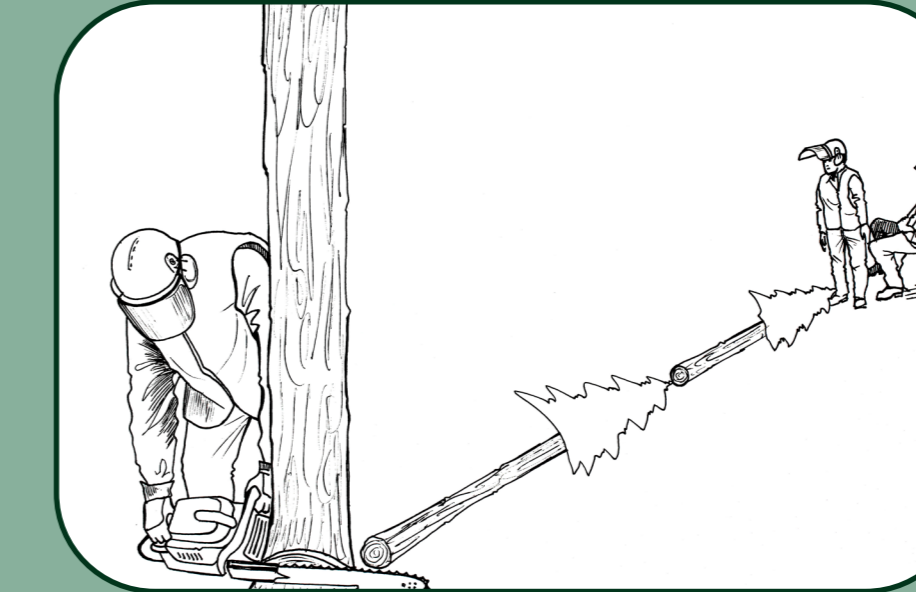

Hatari zinasohusiana na abia binafsi

Licha ya taratibu ama hatua zilizoanzishwa, sababu ya msingi siku-zote ni mtu binafsi. Haijalishi ni kiasi gani hatari hizi ni za kiufundi-No matter how technical the risks are, sababu kadhalika msimamizi wa mchakato. Kwa kuanzisha taratibu na kuzifuata, unajiweka salama wewe na wafanyakazi wenzio.

Picha 5 Utawala wowote au utaratibu ni nzuri tu kama mtekelezaji wake. Katika baadhi ya matukio unapaswa kutumia sheria, lakini usiruhusu hili kuzuia kuhakikisha usalama wako mwenyewe!

Picha 6. Unapofanya kazi kwa makundi, kumbuka kuweka nafasi ya kutosha kati yako na mwenzi wa timu yako. Kwa mfano, wakati wa kukata miti, umbali sahihi wa kazi ni urefu wa miti miwili iliyokatwa.

Huduma za kituo zinazohusiana na usalama na afya kazini

- Basic health and first aid in forestry and sawmilling operations
- Advanced health and first aid in forestry and sawmilling operations
- Ensuring occupational health and safety in forestry operations
- Managing occupational health and safety in forestry operations
- Safety in sawmilling

Kwa kuongeza, kituo kinaweza kuandaa mpango wa usalama na afya, huduma za usimamizi na tathmini kwa ajili ya eneo lako la kazi. Tafadhali wasiliana nasi kwa taarifa zaidi.

Mawasiliano na namna ya kufika kituoni

Kituo cha Mafunzo ya Viwanda vya Mazeo ya Misitu (KMVMM)
Kinyanambo
Mafinga

Mr. Edigary, Mwaifweya Meneja wa Kituo.
Barua pepe: edigary.mwaifweya@privateforestry.or.tz
Tel: +255 744 874 521

Maelezo kwa watumiaji magari: Njia panda ya kituo cha Mafuta cha CF, barabara iendayo Madibira, endesha umbaki wa kilomita moja. Utaona kibao cha kituo upande wa kushoto mwa barabara, mkabala na kiwanda cha mkaa.

Kuhusu Programu ya Panda Miti Kibiashara PFP

Pandamiti Kibiashara husaidia umiliki binafsi wa mashamba ya miti hasa katika uanzishwaji na utunzaji wa mashamba ya miti kwa wakulima wadogo, kadhalika viwanda vya mazao ya misitu pamoja na ukuaji wa soko la mazao ya mbaos yaliyokomaa ambayo yatanufaisha wadau wote. Programu inatekeleza katika Mikoa minne: Iringa, Njombe, Morogoro na Ruvuma.

Mradi unafadhiliwa na Wizara ya Mambo ya Nje ya Finland na Wizara ya Maliasili na Utalii ya Tanzania